

Kielentutkimuksessa käytettävän alkusanalistan peruslausekkeita suomeksi. Luettelo ei sisällä kaikkia mahdollisia lausekkeita, näitä voi rakentaa lisää NSM:n [kielioppisääntöjen](#) mukaan. Käytä tässä esitettyjä alkusanoja ja näitä lausekkeita, jos tarvitset alkusanoja tutkimuskäytössä tai haluat tehdä hyvin tarkkoja käännöksiä kielestä toiseen, esimerkiksi konekäännöstä.

Päivitetty 27.1.2016

MINÄ

minä tahdon tehdä/tietää/sanoa jotakin, minä tahdon tätä, minä en tahdo tätä, minä en tiedä, jotain paha voi tapahtua minulle, joku kuten minä / minunlaiseni

SINÄ

minä tahdon sinun tekevän/tietävän/sanovan jotakin, jotain paha voi tapahtua sinulle, sinä olet minunlaiseni

JOKU ~ IHMINEN ~ HÄN

tämä ihminen, sama ihminen, joku toinen / toinen ihminen, tämä toinen ihminen

JOKIN~ASIA

tämä asia, sama asia, jokin muu / jotain muuta, tämä toinen asia, jokin tietynlainen

IHMISET

monet ihmiset, jotkut ihmiset, nämä ihmiset, ihmiset ajattelevat näin, ihmiset voivat sanoa..., tietynlaiset ihmiset, monet ihmiset eivät voi tehdä jotain tällaista

RUUMIS~KEHO

jonkun ruumis/keho, ihmisten ruumiit/kehot, osa jonkun ruumiista/kehosta, eräänlainen ruumis/keho, kahdenlaisia ruumiita/kehoja, jotain paha tapahtuu jonkun ruumiissa/kehossa, joku tuntee jotain ruumiissaan/kehossaan

-LAINEN~-LÄINEN

*tällainen, samanlainen, toisenlainen, tämä toisenlainen, jokin/joku eräänlainen,
eräänlaiset/kahdenlaiset/monenlaiset ihmiset*

OSA

*jonkun ruumiin **osa**, tämä **osa**, sama **osa**, toinen **osa**, tämä toinen **osa**, tämänlaisella asialla / tämänlaisessa asiassa on kaksi/monta **osaa***

TÄMÄ~SE

*tämä joku (jokin), nämä ihmiset, **tällainen**, **tämä** osa, **tänä** aikana, **tässä** paikassa, **tämän** takia, se on kuten **tämä** / **näin**: ...*

SAMA

*sama ihminen, sama asia, sama osa, samanlainen, samaan aikaan, samassa paikassa, joku sanoo/tekee/ajattelee/tietää/tahtoo/tuntee **samaa** (**samoin**, **saman**)*

MUU~TOINEN

*joku **muu/toinen**, jokin **muu**, **muuna/toisena** aikana, jossain **muualla/toisaalla**, **muut** osat, **muunlaiset** / **toisenlaiset**, tämä **toinen** osa, tämä **toisenlainen**, tämä **toinen** ihminen, tämä **toinen** asia*

YKSI~ERÄS

***yksi/eräs** ihminen, **yksi/eräs** asia, **yksi/eräs** osa, **yhdenlainen/eräänlainen**, **yhdessä/eräässä** paikassa, **yhteen** aikaan / **eräänä** aikana, **yksi/eräs** näistä asioista/ihmisistä, jotain **yhdenlaista/eräänlaista**, **yksi/eräs** asia lisää*

KAKSI

***kaksi** asiaa, **kaksi** osaa, **kahdenlaiset/kahdenlaisia**, **kaksi** näistä asioista/ihmisistä, **kaksi** asiaa lisää*

PALJON~MONI

***paljon** ihmisiä / **monet** ihmiset, **paljon** asioita / **monet** asiat, **paljon** osia / **monet** osat, **monenlaisia**, **monina** aikoina, **monissa** paikoissa, **paljon** jotain tällaista (esim. vettä), **paljon** enemmän*

VÄHÄN~HARVA

vähän ihmisiä / harvat ihmiset, vähän asioita, vähän jotain tällaista (esim. vettä)

JOKIN~JOKU~MUUTAMA

jotkut/muutamat ihmiset, jotkin/muutamat asiat, jotkin/muutamat osat, jonkinlaiset/muutamanlaiset, joinakin aikoina, joissakin/muutamissa paikoissa

jotkut/muutamat näistä asioista / ihmisistä, jotain tästä tällaisesta (esim. vedestä)

KAIKKI

kaikki ihmiset, kaikki asiat, kaikki osat, kaikenlaiset, kaikkina aikoina, kaikissa paikoissa, kaikki tästä tällaisesta (esim. vedestä)

HYVÄ

jotain hyvää, joku hyvä, jotain hyvää tapahtuu, tehdä jotain hyvää (jollekulle), tuntea jotain hyvää, tämä on hyvä(ä), on hyvä jos...

PAHA

jotain paha, joku paha, jotain paha tapahtuu, tehdä jotain paha (jollekulle), tuntea jotain paha, tämä on paha(a), on paha jos...,

ISO ~ SUURI

jokin suuri, iso paikka, iso/suuri osa

PIENI

jokin pieni, pieni paikka, pieni osa

AJATELLA

joku **ajattelee** jotakuta/jotain, joku **ajattelee** hyvää/pahaa jostakusta/jostakin, joku **ajattelee** näin: "---",
monet ihmiset **ajattelevat** näin: "---"

TIETÄÄ

joku **tietää** jotakin (monia asioita) jostakusta/jostakin, ihmiset voivat **tietää** tämän, **tiedän** että...

TAHTOA

tahdon tätä, joku **tahtoo** jotakin, joku **tahtoo** tehdä/tietää/sanoa jotakin, joku **tahtoo** jonkun muun
tekevän/tietävän/sanovan jotakin, joku **tahtoo** jotakin tapahtuvan, **tahdon** sitä hyvin paljon

EI TAHTOA

en tahdo tätä, joku **ei tahdo** tätä, joku **ei tahdo** tehdä jotain, joku **ei tahdo** jotain tapahtuvan

TUNTEA ~ TUNTUA

jostakin **tuntuu** joltakin (hyvältä/pahalta), joku **tuntee** jotakin (hyvää/pahaa) osassa ruumistaan, joku
tuntee näin, joku **tuntee** jotain hyvää/pahaa jotakuta toista kohtaan

NÄHDÄ

joku **näkee** jonkun/jotakin (jossain paikassa), ihmiset voivat / eivät voi **nähdä** hyvin tässä paikassa,
joku/i ihmiset voi(va)t/ei(vät) voi **nähdä** tätä

KUULLA

joku **kuulee** jotain, ihmisistä voi tuntua pahalta kun he **kuulevat** tämän sanan

SANOA

minä **sanon**: ..., joku **sanoo** jotain (hyvää/pahaa) jollekin, joku **sanoo** jotain (hyvää/pahaa)
jostakusta/jostakin, joku **sanoo** jotain tällaista: "--", joku **sanoo** jotain sanoilla, joku **sanoo** sanan jollekin

SANAT

monet **sanat** / paljon **sanoja**, toiset **sanat**, yksi **sana**, tietynlaiset **sanat**, sanoa jotakin
sanoilla/sanoin/sanoitta, sanoa nämä **sanat**, nämä **sanat** sanovat jotakin

TOSI ~ TOTTA

tämä on **totta**, tämä ei ole **totta**

TEHDÄ

joku **tekee** jotakin (jollekulle muulle), joku **tekee** jotakin jollakin / osalla kehoaan/ruumistaan, joku **tekee** jotakin jonkun muun kanssa, joku **tekee** jotakin hyvää/pahaa (jollekulle muulle)

TAPAHTUA

jotain **tapahtuu**, jotain **tapahtuu** jollekulle, jotain **tapahtuu** jollekin, jotain **tapahtuu** jossain (paikassa)

LIKKUA

joku **liikkuu** (tässä paikassa), jokin **liikkuu** tässä paikassa, tämän ihmisen ruumiin osat **liikkuvat** niin kuin tämä ihminen tahtoo

KOSKEA

jokin **koskee** jotain muuta (jossain), jokin **koskee** osaa jonkun ruumiissa/kehossa, joku/ihmiset voi(vat) / ei(vät) voi koskea jotakin

OLLA ('olla jossakin')

joku **on** jossain (paikassa), jokin **on** jossain (paikassa), joku **on** jonkun muun kanssa

OLLA ('olla olemassa')

tässä paikassa **on** jotain, tässä paikassa **on** joku, **on** kahdenlaisia/monenlaisia..

OLLA ('olla jonkun')

tämä asia (veitsi, paita, jne.) **on** minun, tämä asia **on** jonkun muun, kenen (veitsi, paita, jne.) tämä **on**?

OLLA ('olla joku/jokin')

tämä ihminen **on** minunlaiseni, tämä **on** jokin (jotain) tietynlainen/eräänlainen (tietynlaista/eräänlaista), tämä **on** jokin suuri/pieni (suurta/pientä), tiedän kuka tämä ihminen **on**

ELÄÄ

joku **elää** kauan aikaa, joku **elää** tässä paikassa, monet ihmiset **elävät** tässä paikassa,
tämä ihminen **elää** jonkun toisen ihmisen kanssa, on hyvä jos joku **elää** näin

KUOLLA

joku **kuolee** tänä aikana, kaikki ihmiset **kuolevat** joskus

MILLOIN~JOLLOIN~SILLOIN~AIKA

tämä **aika** / tänä **aikana**, sama **aika** / samaan **aikaan**, toisena/muuna **aikana**, sinä toisena **aikana**, joinakin **aikoina**, monina **aikoina**, sinä **aikana** kun...

NYT

nyt täällä tapahtuu jotain, kun **nyt** sanon jotain

ENNEN ~ AIKAA SITTEN ~ AIKAISEMMIN

ennen tätä, jonkin **aikaa sitten**, vähän **aikaa sitten** / **aikaisemmin**, kauan **aikaa sitten** / **aikaisemmin**

JÄLKEEN ~ AJAN KULUTTUA

tämän **jälkeen**, jonkin **ajan kuluttua**, vähän **ajan kuluttua**, pitkän **ajan kuluttua**

KAUAN (AIKAA) ~ PITKÄN AJAN

kauan (aikaa) sitten, **pitkän ajan** kuluttua, hyvin **pitkä aika**, hyvin **kauan** (= jonkin aikaa, pitkän aikaa)

VÄHÄN AIKAA ~ LYHYEN AJAN

vähän aikaa sitten, **vähän ajan** kuluttua, hyvin **lyhyt aika**, hyvin **vähän aikaa** (= jonkin aikaa, vähän aikaa)

JONKIN AIKAA

jokin aika sitten, **jonkin ajan** kuluttua, sitä tapahtuu **jonkin aikaa**, joku tekee tätä **jonkin aikaa**, tämän ajan kuluessa (= tänä aikana, jonkin aikaa)

HETKI

se tapahtuu **hetkessä**, tänä **hetkenä**

MISSÄ~JOSSA~PAIKKA~-SSA

tämä **paikka** / tässä **paikassa**, sama **paikka** / samassa **paikassa**, **jossain muualla**, tämä toinen **paikka** /
tässä toisessa **paikassa**, **joissain paikoissa**, **monissa paikoissa**, **paikassa jossa...**

TÄSSÄ~TÄÄLLÄ

täällä tapahtuu nyt jotain

PÄÄLLÄ~YLÄPUOLELLA

tämän paikan **päällä/yläpuolella**, kaukana tämän paikan **yläpuolella**, joku muiden ihmisten **yläpuolella**

ALLA~ALAPUOLELLA

tämän paikan **alla/alapuolella**, kaukana tämän paikan **alapuolella**

KAUKANA

kaukana tästä paikasta

LÄHELLÄ

tämän paikan **lähellä**, jonkun **lähellä**

PUOLI

tällä **puolella**, samalla **puolella**, yhdellä **puolella**, kahdella **puolella**, kaikilla **puolilla**

SISÄ-

tämän jonkin **sisällä**, ihmisen **sisällä**, jonkun ruumiin/kehon **sisäosa**

EI

ei hyvä, **ei** paha, **ei** näin/tällainen, minä **en** tiedä, joku **ei** voi tehdä tätä

EHKÄ

se on **ehkä** näin, se ei ole **ehkä** näin, **ehkä** joku muu voi tehdä sen

VOIDA

joku **voi** (*ei voi*) tehdä jotain, joku ei **voi** olla tekemättä jotain, jotain (hyvää/pahaa) **voi** tapahtua, se **voi** olla näin: ...

KOSKA~VUOKSI~TAKIA

tämän **vuoksi/takia**, se tapahtui **koska** tämä ihminen teki jotain aikaisemmin, ... ei minkään muun **vuoksi**

JOS

jos tätä tapahtuu jonkin aikaa, ..., **jos** sinä teet tämän, ..., **jos** joku tekee jotain tällaista, ...

HYVIN~ERITTÄIN

hyvin/erittäin suuri, **hyvin/erittäin** pieni, **erittäin** hyvä, **hyvin/erittäin** paha, **hyvin/erittäin** kaukana, **hyvin/erittäin** lähellä, **hyvin/erittäin** vähän aikaa, **hyvin/erittäin** kauan aikaa

ENEMMÄN~LISÄÄ, ENÄÄ

joku tahtoo **enemmän/lisää**, joku tekee **enemmän**, joku tahtoo tietää/sanoa/ajatella **enemmän** siitä, yksi **lisää/enemmän**, kaksi **lisää/enemmän**, monta **lisää/enemmän**, ei elä **enää**, ei **enää** tällainen

NÄIN ~ KUTEN ~ TÄLLÄ TAVALLA

tapahtuu **näin**: ..., se on **kuten** tämä: ..., joku ajattelee **tällä tavalla**: "—", ... tekee sen **näin** / **tällä tavalla**, ei toisin, joku tekee sen **näin**, tapahtuu **kuten** tämä ihminen tahtoo, joku **kuten** minä / **minunlaiseni**